

Bokrotások Garaja

TÁRSADALMI
FOLYÓIRAT

SZERKESZTI
PAULINI BÉLA

Megjelenik havonta egyszer

AZ ARATÓKOSZORÚ

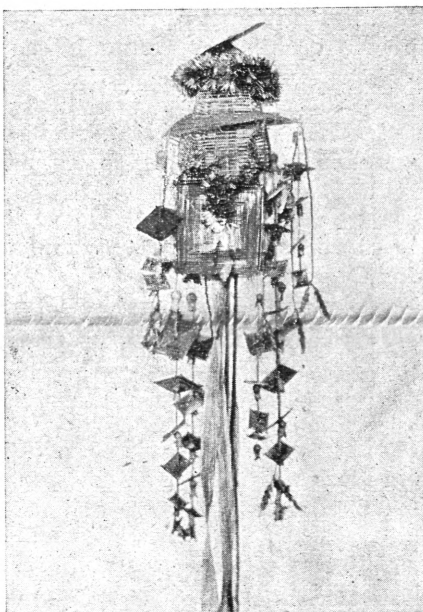
Irta: dr. Madarassy László.

Az aratás alkalmával készülő kalászfonatokat, kalászkoszorukat, általában mindazt, amit az aratókoszoru gyűjtőneve alá szoktunk foglalni, néprajzi kutatásaink eddig kevés figyelemre méltatták. A folkórista, az aratási népszokások leírásánál megelégedett avval, hogy hirt adott a Jézus kénéjéről, a Jézus bölcsőjéről, a kalászkoszorúról, vagy a kalászkoronáról. Az etnográfus esetleg néhány szóval azt is elmondotta, hogy milyen volt a kéve, a bölcső, a koszoru, vagy a korona. Arról azonban, hogy kik, mikor, miből és hogyan készítették, sem folklorista, sem etnográfus nem beszélt.

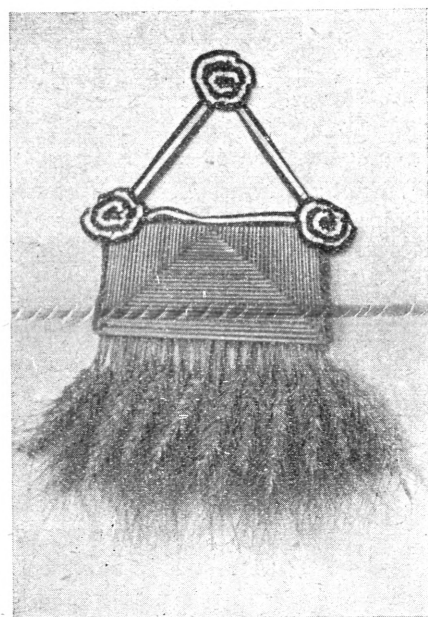
»Magyar aratószokások« cím alatt a »Népelet« 1928. évfolyamában megjelent dolgozatom adalékai indítottak arra, hogy az aratókoszorúkkal és egyéb kalászfonatokkal is foglalkozzam és a róluk való néprajzi ismertetéseinket kibővíteni igyekezzem. Ezért mindenekelőtt a rendelkezésemre állott kalászfonatanyagot néztem át, hogy legalább a típusok megállapíthatók legyenek. Ennek a vizsgálatnak eredménye azután egy tipussorozat lett, mely egyik-másik darabjában alkalmas a fejlődési fokok vizsgálatára is.

1. Kalászborona. Népies nevét sem a leltári cédulákon, sem az irodalomban nem találtam. Forma szerint az alföldi homokvidékek tövisboronájára emlékeztem, ezért nevezem kalászboronának. Egyike a legszokottabb kalászfonatoknak, mely az Alföldön még ma is sok helyütt megtalálható. Rendszerint válogatott tisztabuzakalászközből és buzaszárakból készül, idegen anyagok hozzáadása nélkül. A tartó és a díszek lehetnek színes szalagból is. Bemutatott példányuk hazája: Szentetornya, Békés megye. Magassága a tartószalaggal együtt: 40. cm.

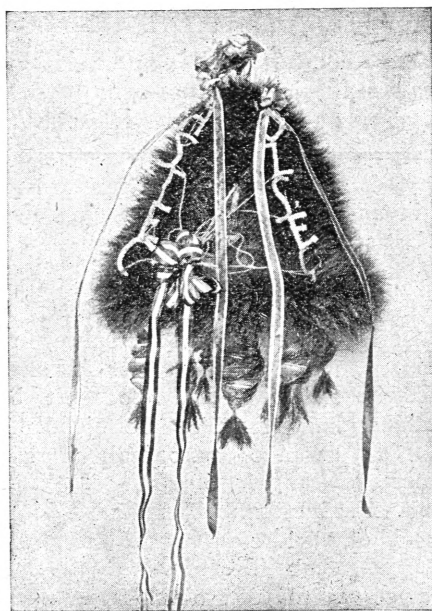
2. Kalászcsgiga. Forma szerint a csigaházra emlékeztet. Szentesen, Szivós Béla és Csallány Gábor szerint esősák,

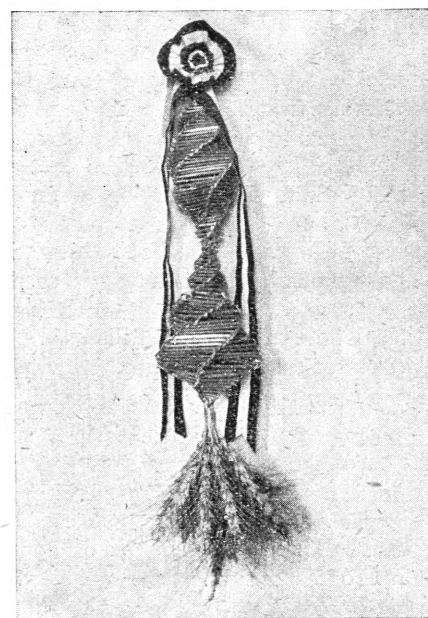
Kalászházikó,

Kalászborona,

Kalászkorona 2,

Kalászcsgiga,

Zentán, szakramentom a neve. Önállóan is, de mint nagyobb aratókoszoruk tartozéka is, országszerte megtalálható. Buzaszárból készül, kalászc süngővel, idegen anyagok hozzáadása nélkül. A tartó és a diszek lehetnek színes szalagból is. Bemutatott példányuk hazája: Szentetornya, Békés megye. Magassága 60 cm.

3. Kalászszeptségtartó. Az oltári szeptség tartójára emlékeztet, még akkor is, ha első oldalán a szüzanyának, hátsó oldalán pedig az áldozó ostyának képe nem volna fölerősítve. Népies neve ismeretlen, de bizonyos, hogy reá inkább illene a »szakramentom« név, mint a kalászcsgigára. A válogatott buzakalászcok száruknál fogva hajlós füzfaveszcokszökre vannak fölcsavargatva. A három füzfaveszcó alsó része úgy van megtörve, hogy a szeptségtartó lábául szolgálhasson. A fonat felső részére kötött színes szalag azonban arról tanuskodik, hogy a szeptségtartót falra, vagy gerendára fölakasztva is tartották. Bemutatott példányunk hazája ezideig nem volt megállapítható. Magassága 80 cm.

4. Kalászcokszoru. A rendes, falra, feszületre akasztható koszoruforma. Veszszöre szárukkal kötött buza-, rozs-, árpa- és zabkalászcok. Disznek üveggyöngyökkel tarkázott színes szalagokat szoktak használni. Bemutatott példányuk hazája: Pusztatorró, Tápiószáp község, Pest megye. Magassága 120 cm.

5. Kalászcsharang. Középpontja egy hatszögletű fonat, mely alul harangszerűen kibövíül. E harang fölött hatszögletű fedél. Ugy a fedélnek, mint a harangnak sarkairól, fölváltva, cafrangok lógnak. A födélről ezenkívül még parányi aratószerszámok: kasza, sarló, gereblye, villa. A harang és födele, vegyesen, sárga szalmából, vörös, zöld, lila, kékszinű fonalakból fonva, valóságos szalmamüremek. A harang oldalán kalászcok és apró fonatok művészi elrendezésben. A cafrangok fonálra füzött kalászcdarabkákból, négyszögletes fonadékokból, száraz szalmavirágokból és a beléndeknek csészéjéből sok izléssel vannak összeválogatva. A cafrangok mellett színes szalagok is vannak. A harang belsejéből pirostojás lóg, színes szalagcsokorral, továbbá egy cafrang, buza- és zabkalászc süngőkkel. Bemutatott példányuk hazája: Piliscsaba, Pest megye. Magassága 90 cm.

6. Kalászcsházikó. Lehet több emeletre osztott torony is. Főrésze a ritkásan fonott, négyszögletű házikó, melynek csúcsa fölött még egy négyszögletes lap is hever. Alsó részéhez egy üres oktaéder csatlakozik. A ház is, az oktaéder is szalmából és színes fonalakból. A házikó csúcsa körül szalmavirágkoszoru; eresztéről hosszú buzaszáron csüngő kalászcok, cafrangok, az oktaéder sarkairól színes cafrangok lógnak. A házikó bel-

Kit, hol mért vernek meg „Tarhonyások...”

Régi történet, öregek elbeszélése nyomán. Ahogy következik. Illetve „történetünk” színhelye: Foktó, Uszod meg Kalocsa között van ez a község a Duna mellett.

Nagyon régen volt. „Szeptember harmadik hetének szerdai napján” — de pontosan akkor — Mészáros Gábor gazduram már szürkület előtt rúd mellé szerszámozta a csikókat. A tövisboronát már este a derékoldalba tette és ugyanakkor saroglyához kötötte a hengert. Mire a napelőbuvil, gondolta be is vetem azt a kis földcsékét. Csak az árpával telt zsák várta még, hogy fölrakják. De már megy is a kamrakulccsal Gábor bácsi, a sötétben kitapogatja a zsákot, vállra kapja és csakhamar feldobja a kocsiára. Elindul a kocsi . . .

Igen, idején látott a vetéshez, olyanira, hogy mire a szürkület egészen eloszlott, már el is készült a munkával.

Aztán, mint ki dolgát jól végezte, már fütüreszve hajtotta megint a lovakat, de hazafelé.

Otthon az asszony sült szalonnával és krumplival várta. Jóízűen befalatozott Gábor és utána elkezdett fátvágni. Gazdaember házatáján mindig talál foglalkozást.

Multak a napok, hetek, hónapok, elmúlt az egész tél . . . A márciusi hó elolvadt, pára lengedezett a föld felett, s földszagu lett a levegő. Az álmos természet újra éledt, füben, fában, rügyben, meg a sok kis dalos madárban.

Gábor bátyánk — már egy tavaszi reggelen — fejébe nyomta süvegét, marokra fogta a görbebotot és elindult — megtekinteni a vetést. Kemény, sötét büszke lépésekkel közeledett a földje felé, biztosan gyönyörű lesz, hisz a határ mindenfelé zöldhimes

sejéből színes szalagok. Bemutatott példányuk hazája: Piliscsaba, Pest megye. Magassága: 70 cm.

7. Kalászc korona 1. Formája után nevezem így, mert koronának népünk nem nevezi. A koronaszerű abroncsos nyugvó süvegrész hárombordás. Abroncs és bordák sűrűbekötte válogatott buzakalászcokkal. A süveg belsejéből és a bordák sarkából párosával egymáshoz kötött cafrangok lógnak apróra vágott, színes szövetdarabokból, tarka gyöngyökből, rövidre vágott szalmaszálakból. A cafrangok tövében és végén színes selyempapirosból csokrok és bojtok. Bemutatott példányuk hazája: Bény, Esztergom megye. Magassága: 100 cm.

8. Kalászc korona 2. A koronaabroncs

De most megtorpan: mi ez? Gábor gazda homloka ráncokat szed, amint földjét megpillantja. Arca minden lépés után borongósabbá válik. Egy szem árpa sem kelt ki? Egy szem se! Szomorú mérgesen ballag már a barázdán, sehol, semmi zöld.

Mi történhetett itt? Érthetetlen, értelmetlen! Fejét leszegve búsan fordul, ballag hazafelé. Otthon feleségének azonnal előáll a szörnyü panasszal. Szörnyü dolog ez, érthetetlen, mi történhetett azzal az árpával, földdel, hogy semmi sem kelt ki. Átok érte, vagy mi?

A feleség azonban csak kénytelen főzéshez látni, megy a kamrába, tarhonyáért. Új tarhonyás zsákot kell bontani, van még egy zsák, keresi — s most éktelen jajgatásba kezd. Eltűnt a kereszt tarhonya, amit sok napi fáradozással csinált még tavaly nyáron, mikor a tyukok szorgosan tojtak, amire most került volna sor.

Gábor bátyánknak erre — világgosság kezd derengeni az agyában . . . Csak nem a tarhonyás zsákot vitte ki ősszel a földre. Hát itt ő a ludas! Tudja már, miért nem kelt ki az őszi árpa. Persze a sötétben a tarhonyás zsákot lóditotta a szekérre. Mit tehet most már a tarhonya-vető? Míg az asszony rettentően sopánkodik, Mészáros Gábor — elszel a korcsmába.

Hogy azonban este az asszonytól mit kapott, azt már nem jegyezte fel a krónika. De biztosan kapott, alaposan.

S az eset persze nem maradt titokban. De a foktói ember arca ma is kivörösödik, ha valaki „tarhonyásnak” titulálja. S nem nagyon régen még — meg is verték azt, aki a tarhonyásságot emlegette.

Vizslószky László Géderlak

nyugvó süvegrész itt négybordás. Ahol a bordák az abroncsához érnek, onnan egy-egy kalászcsgiga csüng, amit esőzsák, vagy szakramentom név alatt már ismerünk. A korona belsejében egy egész kalászcsházikó hat darab négyszögű táblából, amelynek mind a négy sarkáról még egy-egy kalászcsgiga, tetejének négy sarkáról egy-egy szalmakosár, belsejéből pedig még egy kalászcsgiga, mind között a legnagyobb csüng. Bemutatott példányuk hazája: Isaszeg, Pest megye. A korona egyik oldalán szalmából font betükből ez olvasható: Isaszeg — község — 1928. A koronát különben színes szalagok is diszítik. Magasság: 100 cm.

BOKRÉTÁSOK BÉCSVÁRÁBAN

Emlékezés egy esztendővel ezelőttre: Megy a hajó fölfelé, mi kacsát
eszünk — Benne a nemzetközben — Jászkunhuszárok indulójára megy
az autobusz — A maharadza pediglen vissza kapja a marék pénzt.

Még egyszer-kétszer alszunk és egy esztendeje lesz, hogy a m. kir. vallás-és közoktatásügyi minisztérium kegyességéből, okosságából Bécs várában jártunk, négy bokrétával, „táncversenyen“.

Valami hetven bokrétással jártunk Bécs várában, úgymint tizenhat koppányszántói asszony, meg férfi, tiz kunszentmiklósi kiskun férfi, tizenkét szakmári menyecske, tizenhat szentistváni... de már nem gyerek, de nem is ember, asszony, ezek bizony jól megnöttek gyerekkorból sülvölénylegényekké, süldőleányokká, amióta beálltak az első bokrétások közé. Meg a bokrétavezetők, meg én. Meg Lölő mind az összes fiainak a felivel, vagyis ez a Lölő, mint már tudjuk, cigány és két bandára való gyereke van, de lehet, hogy lesz még neki harmadik bandára való gyereke is, nagyon jók a cigányviszonyok Kunszentmiklóson, vagyis ahonnet időnként gazdáival gőzkocsira kap Lölő, mer azér, hogy a bokrétás-kiskun egy lépést se tesz idegenbe tulajdoncigány nélkül.

No, de Pestől Bécsig, meg vissza hajón mentünk, jöttünk: négy nap, beleszámítva, hogy kétszer háltunk Bécsben.

Igen, az úgy volt, hogy nemzetközi népi táncverseny lesz odafönn, menjenek a magyarok is. No, jól van, ahogy kezdődik a hajókázás, először is harapunk egyet, de én igazán jókorát haraptam, mert a koppányszántóiak kacsával is megkínáltak, meg lapoc-kával is. Aztán, mivel mind a kétféle egyformán szeretem, mit csináljak, haraptam egyet — mind a kétféléből, de jó nagyot. Valami maharadza is utazott a hajón a feleségével, azok csak úgy néztek, lehet, hogy irigyelték is a mi jó hazainkat, talán meg is kellett volna azokat is kínálni, ejnye, most jut eszembe.

Bécsben négy rettentő autobusz várt bennünket, gyerünk mingyár Schönbrunnba, ott a verseny, no, fene, ilyen hamar?

Vagyis ott volt a nemzetköziség... Ki sárga nadrágban, ki barna, ki világoskék pantallóban, ki ilyen cilinderben, ki amolyanban. Az asszonyok kevésbé bokorugró szoknyában, hát én nem akarok most nemzetközi bonyodalmat huszonhat nemzettel, de azt azért tán csak megmondhatom, hogy amikor a mi menyecskéink előlépdettek kipegős-kopogós papucskáikban, ringó szoknyáikban, kiálltak ezüstgom-

bos dolmányaikban a férfiak, az volt a nagy sor s a magyarok tizenkétféle tánca, egyik se hasonlít a másikhoz és mind magyar tánc, úgymint a koppányszántói üvegcsárdás, ugratós, kanasztánc, kunszentmiklósi sapkatánc, legényes, törökös, kunverbunkos, szentistváni kukkó, csapásolás-féle átvétős, szakmári férctánc, párnatánc, de kérem, megbök egy külföldi, hogy aszongya, de ezt a párnatáncot csak nem járja otthon is tizenkét menyecske egyszerre. Mondok, nem! Hanem huszonnégy, ha történetesen huszonnégy párnája van a menyasszonynak, Szakmár híres községében, ahová ez a nevezetes tánc való, no, meg a de-szép menyecskék, cakumpakk. Egyik tánc se hasonlít a másikhoz és mind magyar, két percenként más. Azt hiszem, győztünk, de nagyon. én ugyan bevallom őszintén, nem igen érdeklődtem, hány oklevelet ítélnek meg s mekkorát, ahogy elvégezte a magét a magyar tünemény, be az autobuszokba és a magyar tünemény már el is suhant, jött, látták, muszáj volt győzni s Lölő már megint az autobuszban húzza a — jászkun huszárok indulóját...

No, sétálunk másnap Bécs várában. Sétifikálunk, de a bécsi nép igazán kedvesen fogad bennünket mindenütt, meg kell hagyni, igen kedvesen. Megcsodálják a férfiakat, megsimogatják az asszonyokat, kinyílnak az ablakok és zsebkendők lebbennek meg. Kiáltják, hoch, meg eljen, bár azt is, hogy éljen, mert van Bécsben is elég magyar. Egy ilyen magyar meg is kérdezte az egyik szentistváni fiút: úgy-e, örültök, hogy ilyen nagy városban lehettek? Még talán Pesten se voltatok? Mi nem voltunk Pesten? — válaszolt némi sértődöttséggel a fiú, — mink má négyszer voltunk, hát az úr hányszor?

Van ott is magyar. Például katonák

masiroznak a Burg ablakai alatt és a kürtös fujja a marsot. Szól az egyik ember: ez is magyarul fuj! Kétségtelen, hogy azt a marsot fujja a kürtös, amelyre már valaha régen ezt a szöveget alkalmazták a bakák: aki nem lép egyszerre, nem kap csuszát estére.

Ragyogó napsütés. Hanem a kapucinusok hűvös kriptájából, ahol a császárok pihennek, csak nagyhamar felméri a napvilágra egy bizonyára kuruc természetű kiskun, hogy aszongya. „náthát, azért nem kapok értük“. És a Pataky-féle magyar vendéglőben, amely nagyon előkelő és ahol megint csak nemzetköziség volt, de civil, vagyis ott volt a maharadza is, meg... egyszerűen egy rettentő kövér, messze tájról való dáma is ott volt, nem hindu, de mondom, hogy annál kövőbb és az — javában tanulgatót a magyar üzletvezetőtől magyarul. És meg is tanulta, hogy „akar-e dancolni velem?“ És amikor megtanulta, odaállt egy legény elé — akar-e dancolni velem? Mit tehetett a legény, — „szegény legény“? akart... Bár mondom, a feladat semmiképp sem mutatkozott könnyűnek.

Egyszerűen mindenki csárdást táncolt úgy este tizenegy óra felé, a maharadza is, sőt a felesége is és kérem a maharadza a tánc után nagy marék ezüstpénzt nyomott a menyecske kezébe, akit megtáncoltatott. De bizonyisten rengeteg ezüstpénzt.

És a menyecske — visszaadta. De bizony Isten. Vagyunk azért mi is olyan maharadzsák, mint ökelme, igen, ez volt a nemzetközi táncverseny legszébb vége, szerintem. Pedig őszintén szólván, ritkán tévedek. Gyönyörű volt, hogy visszaadták a marék pénzt a maharadzsának: akkorát nézett a magyar menyecskére, amekkorát biztosan soha se nézett, no, húzd rá Lölöl

Paulini Béla.

A „szófalan fonál“

El kell mondani: Az elmúlt télen esti szabad időmnek javarészét a nép között töltöttem. Figyeltem őket, beszédüket szinte gondolataikat, s gyönyörködtem ha az asszonyok kézimunkáztak. Az utóbbi évtized alatt nem dolgoztak annyit, mint ezen a télen. 1934-ben még csak kilenc bokrétás legénynek volt színes pamuttal himzett diszes, virágos inge — ami itt egykor a divat volt s lesz ugyan

most, a bokrétamozgalom révén újra divat, — ezt a szép ruhadarabot 30—35 évvel ezelőtt elhagyták. A kilenc bokrétás férfi csináltatta meg elsőnek újra s ma már a 6—7 éves is ünnepnapon ilyenben jár. Hiába, Pistának színes inge van, János se nyugszik addig, amíg neki is nem csinálnak. Még álmomban se mertem volna arra gondolni, hogy ez a ruhadarab valaha még népviselet lesz. É-

VERBUNKOS-BEMUTATÓ

kapcsolatosan a győri lovas-napokkal

Győrött június 2-án, vasárnap d. e. 1/2 12-kor a szigeti sétatéren felállított szabadszínpadon.

Kedvezőtlen idő esetén két előadás a „Llyoyd“ dísztermében, az első d. u. 3-kor, a második 5-kor.

1. Himnusz — éneklük az összes bokrétások.

2. Paulini Béla a magyar bokréta-mozgalomról.

3. Kónyiak — kónyi népdalok és férfiverbunk.

4. Szanyi gyerekek — pünkösdi királynő-járás, népi gyerekjátékok.

5. Kapuváriak — lakodalmi részlet, páros verbunk.

6. Vitnyédiek — párnatánc, seprútánc, ugrócsárdás.

7. Szanyi férfiak — szanyi férfikar, férfiverbunk, dusoló.

8. Szózat — éneklük az összes bokrétások.

Ha szép az idő, d. u. 1/2 4-kor a „rábaközi lakodalmas menet“ kocsikon, felpántlikázott lovakkal vonul be a sportpályára, ahol megnézi a lovasversenyeket.

Kapuvár.

Kapuvár a hasonló nevű járás székhelye, a Rábaköz központja, kb. 10.000 lélekkel. 1162 körül nevezetes vár volt. Árpád korabeli oklevelek »Arx-kapu« néven írják. Kapuvárott van az Esterházy hercegi uradalom kormányzósága. Van járásbirói, szolgabirói és adóhivatala, 270 ágyas közkórháza, sebészeti, szülészeti, belgyógyászati, elme stb. osztályokkal, tüdőpavillonnal, röntgen- és kvarc-állomással, van polgári fiu- és leányiskolája. A Hanság zombékos mocsaraiban gazdag vadászat vízi szárnyasokra és szarvasra. Nőinek pazar színű, gyönyörű népviselete és népies himzéseivel szemet gyönyörködtetők. A kapuváriak a páros verbunkot táncolják, a verbunkosmester akkora sarkantyuban vezeti a táncot, amekkora sarkantyú talán már nincs több a — földön. Lakodalomban ilyen kurjantásokat hallani:

Uccu dárum, cudárum,
Férjhez ment a pajtásom, tyuju' ju.
Heje huja lépe,
Mind itt van a szépe, tyuju ju.
Rába folyik a Dunába,
Most megyünk a jó világba, tyuju ju

Kóny.

A Tósziget-csilizközi járásban, lakosainak száma kb. 3600, szinmagyarok. Nagyon szép román stílusú temploma a tizenhatodik századból való. Környéke sík vidék, olyan mértékig lapály, hogy nem is nagyon régen Kóny egész határa állandóan víz alatt állott, Hanság volt, most a rét sok. A sok víz emlékét a Barbarcsi-tó, s a Kónyi-tó őrzi. Kóny híres tánca a férfiverbunk.

Vitnyéd.

Sopron vármegyében, közvetlen Kapuvár járási székhely mellett fekszik, kb. kétezer lakosa van. Hozzá tartozik Csermajor, ahol a m. kir. Mezőgazdasági és Tejipari szakiskola — Magyarországon a leghíresebb szakiskolák egyike — van. A nők szoknyája sok-ráncba-

szedett, különösen szeretik a különböző színű bársonyruhákat, amelyeket gyöngyökkel, bojtokkal és gombokkal díszítenek. Télen a leányok és menyecskék a templomba is csizmában járnak. Lakodalomkor a falu leányai és legényei elmennek a menyasszonyos házhoz, ott egy legény beköszönt, bort kapnak és megtartják a »perditést«. Mindenki táncol a menyasszonnyal. Búcsu napján a templom előtt táncolnak. Ez alkalommal a kántortanítónak minden kocsmából egy-egy liter bort visznek. Pünkösdkor minden házhoz elvezetik a pünkösdi királynét. Karácsony estéjén muzsika- és énekszóval járják végig a falut éjfélig. Ősi táncuk az ugrós-csárdás, vánkostánc és a seprútánc.

Szany.

Szany a Rábaközben fekszik. Már 1398-ban a győri püspök keszői várának tartozéka volt. Földesurának jóvoltából 1427-ben mezővárosnak, »oppidum«-nak jellegével dicsekedhetett. Külön érdekessége három tornyu temploma. A községnek szinmagyar, kb. 3500 lakosa van, nagyrészt földművelő. A férfiak ősi viselete: puruc — 120 rőf zsinór — cakkos fekete kötény, kucsma, piros nyakkendő, gatyá, vagy télen nadrág, kivarrott ing, csipkekendő és kék posztóból készült zsinóros — szerszámos — dolmány. A nők az ünnepnek megfelelő színű ruhákat, leányok a fejen koszorút, menyecskék leszorított kendőt, idősebb asszonyok tunikát és »balidon«-nak nevezett bluzt hordanak. Táncaik: a karéj — körtánc — vagy verbunkos, amit főként bucsukor a templom előtt szoktak volt eljárni. Az ugynevezett céhbéli mulatások befejezésére használt »dus«, hajnali vad tánc volt, melyet külön-külön jártak el a legények: — dusoltak. A leányok »csörgöznek«: vasárnap délután az utca közepén körbeállnak és tejes fazekakat — amikbe kavicst tesznek — dobálnak kézről-kézre, vig nótázás közben.

amiben nem biztam, valóra vált: a bokrétásoktól már átvették a többiek s végül átveszi már a — környék is. Most már csak a 40—50 év előtti vőfélykendőket szeretnénk újra divatba hozni. Községünkben már csak egy volt, 1933-ban került elő, egy jó öreg néni keze rejtegette régi tulipános ládájában, ezzel voltunk Pesten is, de most egy új készült a bokrétások részére s már előre látom, hogy rövidesen nálunk — vőfélyt nem lehet látni vőfélykendő nélkül igazában sem.

Iskola idején szünet alatt 10 fős hidegben a 6—7 éves kislányok az udvaron zsebkendőket himezték. Figyelmeztettem őket hogy nem szabad itt varrni, megfázik a kezetek, De ők nem tágitottak, csak tovább kézimunkáztak; ekkor eszméltem rá, ezek bokrétások szeretnének lenni.

Egy éltesebb néni ingvállat varr. Ahogy meglát első szava ez: jaj, de szép volt a bokréta-napkor a lakodalom, életemben sokat végigtáncoltam, de ez nagyon szép volt. Lesz-e még ilyen bokréta-nap? Lesz bizony, Pöre néni, még pedig szeptember első vasárnapján. De jó lenne akkor a fonót is bemutatni. Amikor a lányok szódtalan fonalat fonnak. Mit, Pöre néni, sóttalan fonalat? Dehogyan sóttalan fonalat, szóttalan fonalat! Kopognak, engem hivatalos ügyben keresnek. Búcsuzóba ennyit mondok: még erről beszélünk, Pöre néni... S hazafelé mindig a sóttalan fonál volt eszemben, Istenem, huszonnyolc éve vagyok közöttük s a szóttalan fonalat nem hallottam idáig, a bokréta tanított meg erre. Szóttalan fonál, majd Pöre néni elmondja, hogy hogy is volt, a bokrétások ezt is „bemutatják“, aztán nagyon tetszik, aztán újra átmege az életbe, hihetetlen, hogy minden csoda-mese „egyszer volt, hol nem volt“ újra életté válik a bokrétásságban.

A szóttalan fonálra a bokréta tanított meg.

S de sok mindenre tanít még népet, értelmiséget egyaránt az áldott magyar bokréta-mozgalom.

Kelemen Albert ig. tanító.

Bokréták — alakulóban

Hasznos. Nógrádmegyei községben, Bugyi Endre igazgató-tanító összeállította azt a csoportot, amelyik rendes bokrétának kívánja felvétni magát a szövetségbe.

Nagyberecki, Zemplénmegyei községben Magyar László igazgató-tanító fáradozik bokréta szervezésén. A bokréta-jelöltnek igen érdekes táncai vannak,

A bokréta derüje

Tardról kaptuk: A bokréta első budapesti szereplése után elbeszélgettem a bokrétás legényekkel. Egyik is, másik is megtette észrevételét. Az egyik lelkes gyerektől megkérdelem:

— No, Pista te mit szölsz a pesti utunkhoz?

Pista némi gondolkodás után kiereszti a feleletet:

— Hát ha most meghalnék és Szent Péter elejbe kerülve megkérdenék tőlem, hány boldog esztendőt éltem a földön, azt mondanám, csak kettő napot uram . . . kettőt . . . vagyis amit a bokrétásokkal Pesten töltöttem.

Hogy milyen szívesen fogadta a Pesti közönség a bokrétásokat, erre jellemző a következő kis történet. Az állatkertből igyekeztünk haza felé. Az egyik utkereszteződésnél egy biciklis, maszatos inas neki rohant az egyik bokrétás lánynak. Mire észrevettük az incidenst, több pesti fiatalember hajszoa a rendetlen inast.

Majdnem elfelejtettem . . . A Pesten töltött pár nap alatt, csöpp hujja, hogy örömapa nem lettem. Egy, a Szent István hétre Pestre rándult idegen fiatalember minden áron feleségül akarta venni az egyik bokrétás lányt Szabályszerűen megkérte tőlem, s alig birtam neki megmagyarázni, hogy én nem adhatok választ, hiszen nem vagyok a leány apja. De azért még a pályaudvarra is kikisért bennünket. Talán még meg is könnyezte Marit . . .

Egy bokrétás összejövetele arról beszélgetek, hogy akik tehetik, rendeljék meg a Bokrétások Lapját. Van jelentkező három is. Egyszer csak megszólal a majdnem két méter magas Tuskó Pista:

— Hát ha mán hárman is megrendelték, én leszek a negyedik, mer hiszen mit is szólna ahhoz Paulini ur ha még én sem rendelném meg . . . ? Ha egyszer én fuvaroztam Kövesdrül. Ha még én se segítem az újságot, máskor meg biztosan ő sem fogad meg emgem ! . . .

Novotny László Tard

Itt megjegyzi „Paulini ur“ egynehányadik alkalommal, hogy a Bokrétások Lapja nagyon örül ugyan Tuskó Pista előfizetőnek, de a bokréták tagjai ilyen értelemben igazán csak addig nyújtózkodjanak, amíg a takaró ér, az előfizetést náluk semmiképp sem kívánjuk erőltetni, az viszont fokozottan fontos, hogy minden bokrétás olvassa a lapot, sőt akár mentül több lakosa a bokrétás helységnek. Akár tizen összebujva, akár hangos felolvasással — szeressék, szeretessék . . .

GYÖNGYÖSBOKRÉTA

KAPCSOLATOSAN A JUNIUSI HETEKKEL

Pütkösd vasárnap 1935. június 9-én este fél 8 órakor és

Pütkösd hétfőn június 10-én este fél 8 órakor Budapesten a Városi Színházban.

Az első részben:

Nagy Izabella és Palló Imre a M. kir. Operaház tagjai magyar dalokkal szerepelnek.

A második részben:

Galgahéviziek: „örömkalács“, pajtások tánca.

Buják.

Buják, Nógrád megyei palóc község, a Cserhát hegység déli felében. Három oldalról erdős hegyek veszik körül, de úgy, hogy az erdő lombja a szélső házakra hajlik. Északra hatalmas várrom. Valamikor Buják a vár révén váratos volt. A »Fekete hegyen« van a Sasbérc kilátó, — amelyről tiszta időben a Dunát és a Tiszát látni. Női viseletét illetőleg: a színes selyem főkéntnek »kisbukor, nagybukor« a neve, a diszkötény a »kecele«, kétoldalra szaladó szalagokkal. Magas lakkszárú csizmát viselnek. Ha a bujái lány rendesen felöltözik, tizenöt-husz szoknya ring a derekán. A legények kalapján rozmarin a disz. A fonóházban szép faragott guzsalyokat látni.

Galgahéviz.

Ez a Pest-megyei község a Galga alsó völgyében, dombos, részben erdős területen fekszik. Már a tatárjárás idején falu volt. A nők ünnepi posztószoknyája apró ráncba szedett, rövid, színe piros, meggyzsin, sötétlila, zöld, sokan a sima szövetet kézzel himezett virágokkal díszítik. A szoknyát kiegészíti az ugynevezett »nyuló«, amely mintázott bársonyból, vagy fehér selyemből készül. A rojtos selyemkendő helyett »jelles« ünnepeken magukkészítette fehér, himezett kendőt viselnek, a fiatal menyecskék nyakbakötőt és a hátukon elomló és a szoknya aljáig érő himezett szalagokból készült »csokrot«. A legények kalapjáról elmaradhatatlan a muskátlibokréta és ünnepélyes alkalmakkor az aranyozott rozmarin. A lakodalmi kalács, az »örömkalács«, hatalmas és díszes alkotmány. A legények a lakodalmi menetben a banda előtt járják a lakodalmi körtáncot.

Kalocsa.

Kalocsa ősi érseki város, közel a Dunához. Gyönyörű a barokk székesegyház, érseki palota, amelyben egyházi műkincsek, s a 75.000 kötetes főszékesegyházi könyvtár van elhelyezve. Kalo-

Koppányszántóiak: üvegcsárdás kanasztánc, ugratós.

Kalocsaiak: férctánc.

Kunszentmiklósiak: sapkatánc, legényes, kunverbunk.

(15 perc szünet.)

Bujákiak vegyeskar, fonó.

Mezőkövesdi gyerekek: népi gyerekjátékok.

Szentiaik: regölés, tréfás lakodalmi szokások.

Nagybaracskaik: aratóünnep, háromugróstánc,

csa város s a belőle kiszakadt Szakmár, Géderlak, stb. községek, külön néprajzi szívetet képeznek. Itt készülnek a híres kalocsai kézimunkák, amelyek mintáit íróasszonyok vászonra írják, himzőasszonyok és lányok fehér vagy színes fonállal kivarriják. A pingáló asszonyok páratlan ügyességgel kezelik az ecsetet s szabad kézzel festik tele a pitvart, a konyhák falát a legszínesebb s legváltozatosabb mintájú virágokkal. A leányok és menyecskék ünnepi viseletének legszebb darabjai a rózsás papucs, színes kötény, rózsás pruszlik és ingváll, továbbá a siknak nevezett pártaszerű fejdísz, meg a gyöngyös fityula. A »férctánc« egyike a legerősebb tempójú magyar táncoknak.

Koppányszántó.

Koppányszántó, község Tolna vármegyében, de már Somogy megye határán. A község már Szent István király idejében fennállott. Az asszonyok alsószoknyájának pöntő a neve. A felső szoknya selyem vagy bársony, 7—8 méter kell egy szoknyához. A menyecskék a kontyukon »pillét« viselnek, ez a menyecskekendő. Nevét onnan vette, hogy a kendő csücskei úgy alakulnak, mintha színes pille ülne a kontyon. A férfiak himezett, fehér vászoninget hordanak. Az üvegcsárdásban a nők fején tele üveg van és tánc közben — dehogyan esik le. A kanasztáncot két keresztbe fektetett bot között járják a férfiak és két figurája van. Ezt a táncot öt évvel ezelőtt már csak egy igen idős ember járta. Azután jött a Gyöngyösbokréta és ma már nem férfi a községben, aki nem tudja ezt a gyönyörű és igen nehéz táncot.

Kunszentmiklós.

A nagy magyar költő, Petőfi Sándor bizony nevének kezdőbetűit sajátkezüleg véste be az öreg szentmiklósi nagy köhid párkányába. A szentmiklósiak névnapkor, keresztelőkor és október 26-án, — a »dömötöri vacsorán«, vagy ahogy a régiek nevezték »juh-bálon« —

szívesen mesélgetik apáik, a hetyke jászkun huszárok vitézi tetteit, mind ismeri IV. »Kun« László király kiváltságlevelét, ősi szabadságuk alapját és mindnek megvan a »redempciós levele«, mellyel Mária Terézia királynő alatt a bécsi udvar helyett kiváltották ősi földjüket a német lovagrendtől. Csupa férfitánc. A verbunkos eredetét illetően nem kell magyarázatot. De például a »törökös« a török idők emléke: amikor a török martalócok neszét vették egy lakodalomnak, névnapnak, keresztelőnek, betoppantak, hogy hivatlan vendégként vegyenek részt a lakomán. A maszkák azt mutatják, — így mondja a néphagyomány — hogy »mily rutak voltak e törökök.«

Mezőkövesd.

Mezőkövesd nagyközség Borsod megyében, nagyközség a szó szoros értelmében: lakosainak száma jóval huszezer felett van. Templomának alapjait még 1332-ben tették le. Mezőkövesd Mátyás király korában város volt és e korból való a ma is hagyományos cimerezés. Némely vélekedés szerint a matyó nevezet is Mátyást, Mathiast emlegeti, állítólag Mátyás királynak kedvesek voltak a matyók. A matyó kézimunka csupa szín, himzett nemcsak a nők, hanem a legények köténye, igen bő, hosszú ingujja is. Nagyon érdekes a mezőkövesdi magas férfikalap is, ami a fejbubon ül.

Nagybaracska.

Nagybaracska, Bácskának egyik szinmagyar községe. A Ferenc csatorna mellett épült. Viselete festői, sárközi-féle, a nők legkedvesebb ruhadarabja a terno szoknya, a »borsószemű« harisnya, fehér ingváll, tarka pruszlik, pirosrózsás kontykendő, lábbelijük papucs, vagy piros cipő, a nyakukon ezüst pénzekből készült dísz viselnek, ez ugyan már nem sárközi divat. A férfiak köténye is háziszőtt. A háromugrós tánc — amit járnak — nagyszerű ütemével igazán figyelemre méltó.

Szenta.

Szenta, Somogy-megyei község, közel Csurgóhoz, az alsóki körjegyzőséghez tartozik, mintegy ezerszáz lakossal. Gyönyörű vidék, fenyves erdők, amikben sok a vad. A férfiselejtben érdekes a zsinóros mellény, a nők viseletében emlegetni kell a »pántlikás kontyot«, a »szörkendőt«, a jó ingvállat, meg a rózsás szoknyát. Többek közt él még itt a regölés, amit láncosbot csörgése, köcsögduda dörmögése kísér: Nagyon sok tréfás szokás él itt.

*

A Szent István-heti teljes Gyöngyösbokrétában esténként 12 helység — város, község — bokrétája vesz részt. A résztvevő bokréták száma idén körülbelül félszáz, 2—3 naponként felváltódnak.

Zödágjárás, zödgallyazás, májusjárás

Cigánd első helyi bokréta-napja igazán nevezetes és tanulságos nap volt. A már-már teljesen eldobott népviseletet felöltötte egyszerre 150 leány. A nevezetes napról, miat ismeretes, a rádió helyszíni közvetítésben számolt be.

Cigándi népszokás. Eddig úgy van, hogy egyedül itt szokásos az országban, bár vannak jelek, hogy talán másfelé is feltalálható, más név alatt, más időben, némely változati különbséggel.

Cigándon a fenti három név alatt ismerik. Talán a legkifejezőbb a »zödágjárás« elnevezés, mert ez a szó egész lényegét röviden és egyszerűen ki is fejezi. Mikor eljön a tavasz és az erdők színén »megtetszik« a zöld, kimennek az eladólányok az erdőbe, törnek a fák üde, zöld gallyaiból, azt feldiszipik színes pántlikákkal, papirokkal, kendőkkel, »keszkenőkkel«, aztán páronként egymással szembeállva — a sor végén levők megindulnak a két sor között előre s mikor az élre érnek, akkor egyetlen perdüléssel ismét az álló sorba kerülnek s ott maradnak mindaddig, míg ismét rájuk nem kerül a sor. A feldiszipített zödágot úgy az álló, mint a haladó sorok fejük felett tartják és az egész menetet ütemes dallal kísérik. Ennek a dalnak nagyon sok »verse« van, mert a falunak minden utcáját bejárják. A szöveg dallamát egész évben soha nem dalolják máskor, bár ismeretes, hogy a szöveget a népmás-más dallamra is rá tudja illeszteni. A májusjáró dal szövegében is található ilyen máshonnan illesztett részek, de valamennyi a párját kereső szerelmes lány dala. Ellenben ha a dallamot hozná elő más alkalommal, azt ugyancsak kinevetnék. A májusjárásnak rendszerint az volt a vége a multban, hogy a legények addig-addig nézték a szinpompás, dalos lánykereget, — 100—150 leány, kezében a tavasz jelvényével, — hogy egyszerre csak előkerítették faluvégről a cigányt és ott végződött a májusjárás ropogós csárdással a falu valamelyik terén. (Sok sziv dobbant egy-egy ilyen napon először egy életre össze.)

Cigándon legutoljára 1935. előtt, 1921-ben jártak májust a lányok. Trianon nemcsak a határainkat vette el, hanem szokásainkat, izlésünket, ruházatunkat, gondolkodásunkat. Megcsonkult a lelki integritás. Piac lettünk, hol el lehet adni a győzők minden rongyát. Csak megfelelő jelzavak kellett még és mi csakugyan szolgálatába állottunk az idegen iparnak. Először a jogzadók öltöztek át idegennek, mert tehetők

és azt hitték, hogy ezzel »urakká« lesznek. Uzután a szegényebbek, mert a divat náluk is megköveteli a verejtékes áldozatot. Sok lenne itt a jelzavakat felsorolni, de egyet mégis megemlítek. Azt mondták, hogy olcsóbb a divatos. Az ideai cigándi májusjárás megmutatta, mekkora hazugság ez, mert a 150 leány, aki ismét felvette az ősi szép ruhát, nem a legjobb gazdák lányai voltak. Ezek a kedves falusi lányok legjobban attól féltek, hogy a többiek, a »kényesek« majd a templomban kinevetik őket. Egyéb történt. 150 leány megjelent a templomban, megmagyarosodtak a padsorok... magyar lány mindenütt, csak itt-ott egy-két »schlafrokk« és bizony diadalmasan állott Isten előtt a magyar ruha, az idegen pedig lesütötte a szemét. Gyönyörű volt. A lelket is megremegettette.

— Érzem, — mondta az egyik legény, — hogy mikor pantallós ruhámat felveszem, nem vagyok igaz fia az apámnak.

— Tudom, — vallotta be egy leány, — hogy mikor ellene mondom az édesanyámnak és követelem azt, hogy divatosat (?) vegyen, mindig jobban elszakadok tőle.

Szép volt a májusjárás. Az Uristen is gyönyörű napot adott reá, hogy megmutassa: »Ti vagytok az én szerelmes gyermekeim! Bennetek teljes az én örömöm.«

A lelkek nagy egymásratalálását szolgálta ez a májusjárás. Kunyhóktól valóban a palotákig, gyermekektől az öregekig, vármegyétől vármegyéig részt vett benne minden magyar. Kincset talált benne minden résztvevő, akár néző, akár májustjáró. A mai lány találta ezt a szép napot, a gyermekeknek az álmai virágosodtak meg, s az öregek ifjúságukból kaptak vissza egy darabot. Összekötött mindnyájunkat a bűbajos szép májusjáró nóta, mely úgy zengett, mintha új magyarság indulója volna.

Ezt az új magyar gondolatot érezte meg leveldi Kozma György főispán magas szárnyalású megnyitója, Paulini Béla tüzes előadása, Zempléni vármegye magas személyeinek megjelenése, Zemplén és Szabolcs közönségének díszes koszorúja.

Igazolása ez a magyar bokréta ügynek, jó uton vagyunk. Előrel!

Kántor Mihály, Cigánd.

Igy nevelik Sáríkat...

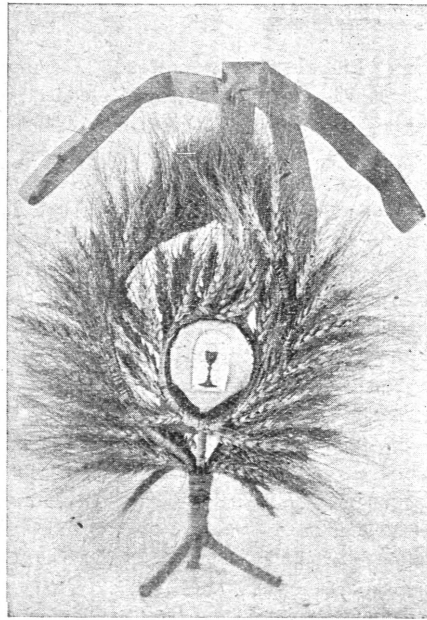
Váraljáról kaptuk:

A *Bokrétások Lapjában*, ebben a kedves, szép ujságban olvastam a mi falunkról, a mi családukról, vagyis öregszüleimről, édesszüleimről, Erzsi testvéremről, uramról, magamról és a kislányomról, Pali Sáríkámról. Nekem olyan nagyon tetszett az, amit olvastam, hogy le tudom írni, nem azért, hogy rólam volt benne szó, hanem azért, hogy olyan szép volt az az írás, mert egy nagyon szép történetnek a Királynéjával egysorba hozta a magyar földműves családot. Nem bizakodunk mi el azért, csak bizunk, de azt hiszem, hogy az a nép, amelyiknek egy csöpp önbizalma sincsen, amelyik nem büszke a maga tulajdonságaira, már nem is sokat érne. Van nekünk mire büszkének lennünk. Először is a régi magyar történet, ami a hős angol nemzet történetével is párosodik, azután a magyar föld, amelyikből ugyan az igazságtalanság nagyon nagy darabot szakított le, de még így is bokréta Islen kalapján, azután a magyar nép, amelyik sokat szenvedett, mégis állja. De én még ezen felül két dologra vagyok nagyon büszke, az egyik Sáríka lányom, a másik meg, hogy az urammal együtt magyar bokrétások vagyunk. Mondogatom is az én kis Sáríkámnak, Sáríkám, angyalom, Te belőled lesz igazi gyöngyös-bokrétás, ha megérik! Muszáj is, hogy az legyen.

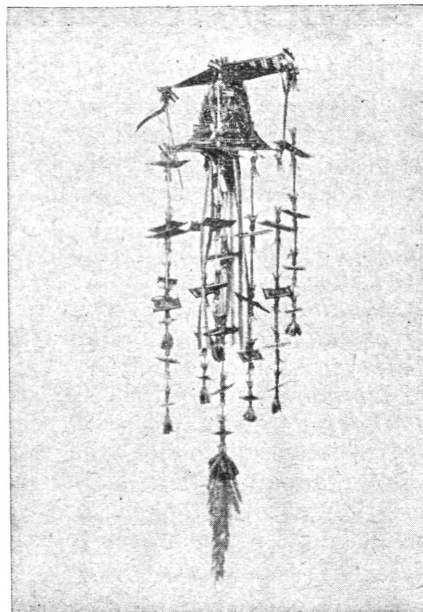
Ha jó kedvünk kerekedik már bokrétás nótákba kezdünk idehaza is az urammal, hogy már kis korába szokja meg a Sáríka kis lányom természetét a magyar nótát. Hagyja is ami nem nekünk való, ne fanyalodjon a butaságokra, mint a cigány a vadkörtere. A bokrétás anyának az is a kötelessége, hogy bokrétásnak nevelje a gyerekeit is. A nemzetet az anyák nevelik és ha azok elfeledkeznek arról, hogy mi a rendje és módja annak, hogy jó magyarokat neveljenek, akkor nagy baj lesz. Bokrétás anyák adják a gyerekek számára a bokrétások dalait, talpuk alá a bokrétások táncait, szívükbe a bokrétások hazaszeretétét.

Isten éltesse a bokrétásokat, a bokréták vezetőit, a tekintetes asszony kezeit csókolom, tisztelettel és üdvözlettel

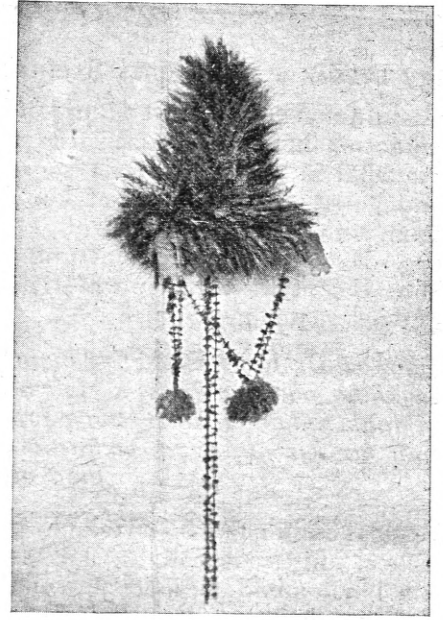
Pali Jánosné Kovács Éva
bokrétás

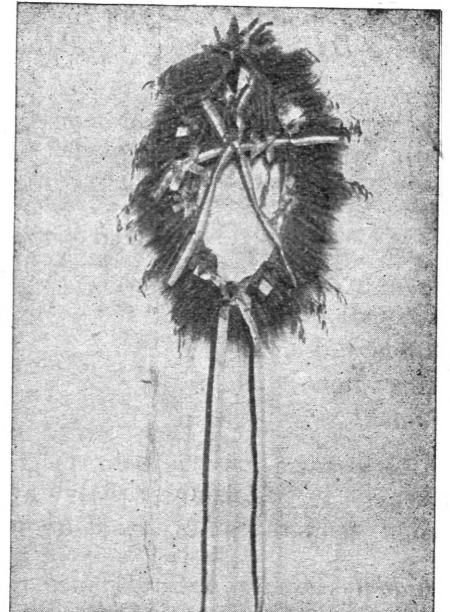
Kalászszenstégtartó.

Kalászharang.

Kalászkorona 1.

Kalászkoszoru

A „Bokrétás dáma-ruha“

Elkészült a „Bokrétás dáma ruha is.“ A gondolat, hogy a városi asszonyok míg a „népművészeti“ divat teljességében, sőt lassan — igazán rajtunk kívül álló okokból — túltengésében se öltözzenek népviseletbe. Nehéz megállni, hogy ne öltözzenek? Ha egyszer az elragad? Az értelmiségnek más a dolga a népművészetek körül mint, hogy „gyakorolja“, bár vannak, vannak rá esetek: a városi asszonyok — ne öltsenek — népviseletet.

Szunyoghné Tüdös Klára iparművész és a M. Bokréta szövetség rendes tagja tervezte meg azt a bokrétás „dáma-ruhát“, amit majd

öltsenek fel azok a városi asszonyok, akik hajlandók már magyar ruhát viselni legalább nagyobb parádékra és egyuttal a bokrétáság ügyével való rokonszenvüknek akarnak kifejezést adni.

Három ilyen öltözet készült el a bemutatóra, ami igen előkelő hölgyek jelenlétében most történt meg — a ruhákat alkalmilag képen is láttatjuk, illetve alkalmilag „igaziban is látja minden bokrétás, mert a hölgyek, akik a továbbiakban megcsináltatják például bokrétával jelzett ünnepeken mindenesetre abban fognak majd megjelenni.

Bokrétás hírek

Igy szedik a kásapénzt Szentán

Lakodalmi alkalommal a kását főző szakácsné két férfi kíséretében és fakanállal a kezében járja végig a vendégeket: aki nem tett a fakanálba pénzt, annak nagyot koppant a kezére. De itt még nem tartunk, elősőbb beléptek és köszöntötték a vendégsereget, így:

*Mikor az Úr Jézus ezen a földön járt
Hagyott a pógárnak vaskét-taligát,
Adjanak, adjanak, amit Isten adott,
Amit az Úr Jézus a pógárnak
[hagyott...*

És most indulnak a legközelebbi vendéghez, akit megszólít a két férfi nem lehet mondani, hogy nagyon tiszteletteljes hangon. Vagy inkább csak nevezzük tréfásnak e hangot? Jó tehát:

*Ismertem apádat dús-gazdag ember volt
Mert a Duna parton két kazal rongyot
[vót*

Az asszony kanálába adományt kapott, a kíséret tehát megállapítja, hogy mehetnek tovább. Ezt így fejezve ki:

Gyü sárga...

Tovább menedgelve persze az asszonynál érdeklődnek:

Mit kaptál Ilona?

Mire „Ilona“ felel:

Tojást!

A kíséretnek erre is van megjegyzése, ez is elég tréfás kedélyű:

*Vágd a kerekemkez, azt a tiknak
[tojtá...*

Hadd fesse sárgára kerekemnek agyát

De most már baktassunk, magyarázkodás nélkül, tovább a második, harmadik, tizedik stb. vendéghez. No, baktassunk.

*Ismertem apádat, dús-gazdag ember
[vót
Dolmányán, nadrágján lelaffogott a főt
Gyü sárga...*

Mit kaptál Ilona?

Lisztet.

*Ereszd azt a szélnek, azt az Isten
[adtát.*

*Ugyis attól kaptam az örökös
[heptikát*

*Ismertem apádat a hidasban lakott
Kukoricát vittem neki. jaj, de
[megharapott
Gyü sárga...*

Mit kaptál Ilona?

Krajcárt!

*Tedd a tarisznyába, jó lesz pálinkára.
Jó lesz életemnek felvirrasztására...*

Egy kisbokrétás temetése. Zsámbokról írják: Kovács Erzsébet hatodik elemistát kisbokrétást, április 30-án temették Zsámbokon Szegény kis Erzsike szívbénulásban halt meg. Temetésén a kisbokrétások Csincsur Sándor tanító vezetése alatt vonultak ki és úgy a háznál, mint a sírnál bucsuzó verseket mondtak és énekeltek. Az elhunyt társai három nagy koszorút — amit maguk fontak — helyeztek el a síron. De nem csak a kisbokrétások vettek részt a temetésen, a lakosság is nagy tömegben volt jelen. Mikor a koporsót a sírba helyezték, a fiúk vigyázz állásban tisztelegtek majd virágbokrétákat szórtak a sírba. Mikor a kisbokrétások bucsuzó soraikat mondták, a tömegben mindenki sirt. Néhány kegyeletes szóval megemlékezett még az elhunytól Csincsur tanító, a sírt pedig a társak gondozására bizta. A kisbokrétások ápolni is fogják a sírt és társuk emlékét. A faluban még ilyen megható temetés nem volt.

Helyi bokrétanapok

(Junius hónapban.)

A helyi bokrétanapok egyre jobban szolgálják a kultusz meggyökeresztését. Juniusban az alábbi bokrétás községekben lesznek bokrétanapok:

Koppányszántó: Első vasárnap.

Órhalom: Első vasárnap.

Galambok: Második vasárnap.

Hosszuhetény: Harmadik vasárnap

Vitnyéd: Pünkösdi hétfő.

Zsámbok: Pünkösdi hétfő.

Atkár: Péter-Pál.

»Nevezetes« dolog lesz, ha a »helyi bokrétanapoknak« lesz szabályos, komoly idegenforgalmuk is, azért, mert ezeket lehet — rendszerbe foglalni.

„Jó palócok“ — irodalmi est Salgótarjánban. Május 11-én este nyolc órai kezdettel irodalmi és művészeti est volt Salgótarjánban, amely a palócok nagy barátjára Mikszáth Kálmánra emlékeztetve, a „Jó palócok“ címet viselte. Az estet a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének salgótarjáni csoportja rendezte, felolvasás Mikszáthról, palóctárgyu egyfelvonásosok és két palócbokrétá — kazáriak és bocsár lapujtóiek — adták az est műsorát. A bokréták természetesen a Magyar Bokréta hozzájárulásával vettek részt a nagyon szép esten, amelyet végignézett dr. Soldos Béla nógrádmegyei főispánja, természetesen Salgótarján polgármestere dr. Förster Kálmán, de Balassagyarmat polgármestere Horváth Sándor is. Előadás után táncmulatság következett: nemes és okos dolog volt, hogy a bokrétásokat erre a táncmulatságra is nagy szeretettel hívták meg, a rendezőségnek volt is része illő köszönetmondásban. A salgótarjániak hála Istennek érzik, hogy nem kell „háziilag parasztlakodalmat“ „készíteni“, viszont vadbokrétákkal sem kísérleteznek — minden bokrétás köszönete ezért — és, hogy

a szövetségen át bokrétákat hívtak meg, ezzel rosszul se jártak, a bokréta a jól hangolt est keretében nagyon jól állta meg a helyét. Dicsőségére az okos rendezőségnek.

Minden külön értesítés helyett! Nagybaracsokról írja Tihanyi Jenő tanító többek között ezeket: „Zsinóros magyar ruhám már elkészült . . .“ (Éljen! Már tudniillik a zsinóros ruha gazdája, a zsinóros ruhában az emberi kor legvégső határáig. A szerk.)

Nyilvános köszönet. Alább felsorolt barátaink április folyamán tíz vagy tiznél több előfizetőt szereztek a Bokrétások Lapjának:

Deák László Tápé	10 előfizetőt
Tóth Máttyás Salgótarján	12 „
dr. Markos Béláné Bpest	10 „
Schabhüttl Ferenc Bpest	12 „
Iványi Ilona Budapest	17 „
Géczy Ilona Buják	12 „
Budai József Budapest	10 „
Ferenczy Géza Kszentmiklós	10 „

Nyilvános köszönet! Titkos, bár ugyancsak teljes köszönetünk azoknak is, akik kevesebbet gyűjtöttek. És kérjük barátainkat, — aki teheti — irjon gyűjtőívért a Bokrétások Lapja kiadóhivatalának és — gyűjtsön, gyűjtsön megfelelő lendülettel, nem, nem az egypengő ötven fillérek miatt, hanem, hogy a bokrétások szócsove az idén a legnagyobb nyilvánosságra tegyen szert és szavát teljes erővel hallathassa: nagy szüksége van erre az egész bokrétamozgalomnak a szükséges országos népművészeti rendezés ügyében is.

A Magyar Bokréta Szövetség cég-cégére. Remekben készült, de igazán acél-lemezből vágott cégér parádézik a bokrétával jelzett ünnepeken. ha azok egyuttal nagyobb szabásuak. Hatalmas zöld rudon, fehér karikában piros M. B. betűk, acél-lemezből, bokréták szalagjai a rudon: a remek cég-cégért Pekáry István festőművész tervezte. Behringer Lajos budai lakatosmester vágta ki acél-lemezből. A szövetség most arra kéri azokat a bokrétákat, amelyek még nem adtak szalagot a cégérré, ezt mielőbb tegyék meg: a szalagok hossza ötnegyed és másfélméter között van. A felirat — himezve, vagy szöve, hogy hová valósi bokrétáé és a szalag díszítése, valamilyen, a helységben jellegzetes népipari motívum, motívumok. Az se szükséges, hogy a bokréták kész szalagot használjanak, akár vászon csik is lehet ez a szalag, de ismételjük, a jellegzetes himzéssel, szövéssel.

Felelős szerkesztő és kiadó:

PAULINI BÉLA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 49.
Telefon: 40-5-44.

Budai Bernwallner könyvnyomda, Budapest, VIII., Szentkirályi u. 49. Telefon: 41-4-26.